



KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.532/7/2019.

A tanács tagjai: Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
Budapest, Riadó u. 5.

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Kugler Tibor
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

Az ajánlatkérő: Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság
(Pécs, Vargha Damján u. 1.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Zoric Ildikó ügyvéd
(Siklós, Felszabadulás u.38/a)

A beszerzés tárgya, értéke: Minőség-ellenőrzési és minőségbiztosítási tevékenység ellátása az általános (nem technikai) UXO (elhagyott és fel nem robbant harcanyagok, a továbbiakban: UXO) felderítés, a technikai felderítés és mentesítés ideje alatt- nettó 78.740 EUR (24.162.944.-Ft.)

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 65. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszédési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. 113. § szerinti nyílt eljárást indított a fent ismertetett beszerzés tárgyában, az összefoglaló tájékoztatót 2016. október 12-én jelentette meg. Az eljárás iránti érdeklődés jelzésének határideje: 2016. október 18. napja volt.

2. Az ajánlatkérő az alábbi cégeket hívta fel ajánlattételre: Detektor Plussz 11 Lőszermentesítő Kft., Tűzszerész és Aknakutató Kft. és Albert Tűzvédelmi Csoport Kft.

3. Az eljárás iránt az alábbi cégek fejezték ki érdeklődésüket: Detektor Plussz 11 Lőszermentesítő Kft., Különleges Biztonsági Szolgáltató és Tanácsadó Kft., Geomagnetic General Kft., HÍRŐS AMMO Tűzszerész és Lőszermentesítő kft., Nemes és Társa Harcieszköz-elhárító Kft., Tűzszerész és Aknakutató Kft., Solymos és Társa Bt., Albert Tűzvédelmi Csoport Kft. és az EL-KÁ Tűzszerész Szolgáltató Kft.

4. Az eljárást megindító felhívást 2016. november 15-én küldte meg az ajánlatkérő a gazdasági szereplőknek.

5. A felhívás 3. pontja szerint a közbeszerzés tárgya:

Minőség-ellenőrzési és minőségbiztosítási tevékenység ellátása az általános (nem technikai) UXO (elhagyott és fel nem robbant harcanyagok, a továbbiakban: UXO) felderítés, a technikai felderítés és mentesítés ideje alatt”.

Európai Unió alapokra vonatkozó információk: „A háborús szennyezéssel érintett területek felszámolása” című (De-mine HUHR II.) HUHR/1501/2.1.4/0001 számú projekt.

6. Az ajánlatkérő a részekre történő ajánlattételt nem biztosította.

A nyertes ajánlattevő feladatai:

1. részfeladat: Általános (nem technikai) felderítés során az azt végző cég munkájának ellenőrzése során:
 - a feladat végrehajtására vonatkozó nemzeti jogi szabályzóknak és nemzetközi sztenderdeknek való megfelelés garantálása, az UXO gyanús területről összegyűjtött információk alapján létrehozásra kerülő UXO Információs Adatbázis készítése során
 - UXO Információs Adatbázis írásos anyagának jóváhagyása
 - a BMRFK által megadott célterületből a nem UXO gyanús terület kivonásáról szóló igazolások jóváhagyása
 - a technikai UXO felderítés és lőszermentesítés előzetes műszaki dokumentációjának jóváhagyása
 - A BMRFK projekt menedzsmentje részére tűzszerészeti szaktudás biztosítása
2. részfeladat: A technikai UXO felderítést és lőszermentesítést végző cég munkájának szakmai felügyelete, minőségbiztosítása során:
 - a feladat végrehajtására vonatkozó nemzeti jogi szabályzók és nemzetközi sztenderdeknek való megfelelés garantálása
 - technikai UXO felderítést és lőszermentesítést végző cég feladat végrehajtási tervének jóváhagyása
 - technikai UXO felderítés terepen végzett munkálatainak minőségellenőrzése, dokumentálása (ez magába foglalja a feladatok végrehajtásának szabályszerűségi ellenőrzését, a személyi feltételek rendelkezésre állásának és tárgyi eszközök működőképességének ellenőrzését, a biztonsági intézkedések, módszerek, időszaki végrehajtási tervek ellenőrzése

- a technikai UXO felderítés adataiból összeállított papír alapú és elektronikus térképes adatbázis adatainak ellenőrzése és a mentesítendő területek paramétereinek jóváhagyása
- A lőszermentesítés során a terepen végzett munkálatok minőségellenőrzése, dokumentálása (Ez magába foglalja a feladatok végrehajtásának szabályszerűségi ellenőrzését, a személyi feltételek rendelkezésre állásának és tárgyi eszközök működőképességének ellenőrzését, a biztonsági intézkedések, módszerek, időszaki végrehajtási tervek ellenőrzését, a tűzszerészek munkájának ellenőrzését. A talált UXO-k Magyar Honvédségnek történő átadásával kapcsolatos tevékenységek szabályszerűségének ellenőrzését).
- Dokumentációs feladatok (naplók, jelentések, fotó dokumentáció készítése)
- A szabálytalanságok észlelése esetén a szükséges intézkedések megtétele (pl: a minőségbiztosítás során a már megtisztított területről UXO kerül elő találásra, a terepen végzett műveletek nem felelnek meg a jogszabályoknak vagy eltérnek a jóváhagyott végrehajtási tervektől.)
- A megtisztított területrészek (poligonok) szakmai átvétele, mintavételezéssel végzett minőség biztosítás, a mérési adatok ellenőrzése
- A technikai UXO felderítést és lőszermentesítést végző cég által készített dokumentációk és a lőszermentességről kiállított igazolások ellenőrzése, jóváhagyása

7. A teljesítés határideje 2018. május 31.

8. A felhívás 15. pontja alatt ismertette az ajánlatkérő a Gazdasági és pénzügyi alkalmasság feltételrendszerét.

P3) „A 321/2015. (X.30.) Kormány rendelet 19. § (1) bekezdés a) pontja alapján csatolandó valamennyi számlavezető pénzügyi intézménytől származó nyilatkozat - attól függően, hogy ajánlattevő mikor jött létre, illetve mikor kezdte meg tevékenységét, amennyiben ezek az adatok rendelkezésre állnak – az alábbi kötelező és kifejezett tartalommal: a számlavezető pénzügyi intézmény által vezetett számlák számlaszáma, a számlák megnyitásának időpontja, az eljárást megindító felhívás megküldését megelőző 24 hónapban (amennyiben a számla megnyitásának időpontja ennél későbbre esik, akkor a megnyitás időpontja óta) bármelyik pénzforgalmi számláján előfordul-e sorbanállás. Ajánlattevőnek továbbá nyilatkoznia kell arról, hogy mely pénzügyintézeteknél vezet bankszámlát a bankszámlaszámok megjelölésével. Ajánlatkérő felhívja ajánlattevő figyelmét, hogy a csatolt pénzügyi intézménytől származó igazolásnak, valamint az ajánlattevő nyilatkozatának is ki kell terjednie az előírt 24 hónapos időszakban a megszűnt számlákra is. Amennyiben nincsenek megszűnt számlák, a pénzügyintézeti igazolásnak, illetve ajánlattevő nyilatkozatának ezt is tartalmaznia kell.”

9. A P3 ponthoz rendelt alkalmassági követelmény:

„az eljárásban alkalmas az ajánlattevő, ha a pénzügyi intézménytől származó nyilatkozat(ok) szerint egyik pénzforgalmi számláján sem fordult elő az eljárást megindító felhívás megküldését megelőző 24 hónapban (amennyiben a számla megnyitásának időpontja ennél későbbre esik, akkor a megnyitás időpontja óta) sorban állás. (A „sorban állás” kifejezés alatt ajánlatkérő a 2009. évi LXXXV. törvény 2. § 25. pontjában meghatározott fogalmat érti.)...”

10. A bírálat szempontja a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja alapján a legjobb ár-érték arány:

| | |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Bruttó ajánlati ár | 50 |
| A szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szervezettsége, képzettsége tapasztalata | 50 |

Az ajánlattétel határideje: 2016. december 6.

11. Az ajánlatkérő a felhívás „13.) Fő finanszírozási és fizetési feltételek” körében rögzítette:
 „Ajánlatkérő a szerződés teljesítéséhez szükséges fedezettel az alábbi forrásból rendelkezik:

- magyar kormányzati támogatás mértéke: 15 %
- EU támogatás mértéke: 85 %

13.2 A kifizetés pénzneme. EURO

13.3 Benyújtható számlák száma, értéke, gyakorisága: Nyertes ajánlattevő 1 részfeladathoz kapcsolódóan a nettó ajánlati ár 30 %-ának megfelelő 1 darab részszámla és a 2 részfeladathoz kapcsolódóan a nettó ajánlati ár 70%-ának megfelelő 1 darab végszámla benyújtására jogosult.

13.4 Előleg biztosítása: Utófinanszírozás miatt Ajánlatkérő előleget nem fizet.

13.5 Teljesítésigazolás: Ajánlatkérő a teljesítést a Kbt. 135. § (1) bekezdésben meghatározottak szerint 15 napon belül igazolja le.

13.6 Fizetési határidő: Az igazolt (rész)teljesítés alapján kiállított (rész)számla a Ptk. 6:130. § (1) bekezdés szerint a (rész)számla kézhezvételétől számított harminc napon belül banki átutalással kerül kifizetésre.

13.7 Alvállalkozók igénybevétele esetén a kifizetés a Kbt. 135. § (3) bekezdése szerint történik.

13.8 Kifizetésre vonatkozó jogszabályok:

- Ptk. 6:130. § (1)-(2) bekezdései
- Kbt. 135. §
- 2003. évi XCII. törvény (Art.) 36/A §
- a behajtási költségátalányról szóló 2016. évi IX. törvény”

12. Az ajánlattételi határidőig egy ajánlat érkezett:

Aknamentesítés-2016 Konzorcium: Konzorciumvezető Albert Tűzvédelmi Csoport Kft és konzorcium tagja Kiss Imre.

Az összegezés elkészítésére és megküldésére 2017. január 3-án került sor. Az eljárás nyertese az Aknamentesítés-2016 Konzorcium lett, nettó 78.000.- EURO ajánlati árral.

A vállalkozási szerződést a felek 2017. január 16-án kötötték meg.

13. 2019. október 9. napján közérdekű bejelentés érkezett a Közbeszerzési Hatósághoz az ajánlatkérő „Minőség-ellenőrzési és minőségbiztosítási tevékenység ellátása az általános (nem technikai) UXO (elhagyott és fel nem robbant harcanyagok, a továbbiakban: UXO) felderítés, a technikai felderítés és mentesítés ideje alatt” elnevezésű, a Kbt. 113. § (1) bekezdése szerinti közbeszerzési eljárásával kapcsolatosan.

14. A bejelentő előadta, hogy az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról szóló 210/2010. (VI. 30.) Korm. rendelet 4. § (2a) bekezdésében, a 2014-2020 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz egyes, határon átnyúló együttműködési programjainak végrehajtásáról szóló 126/2016. (VI. 7.) Korm. rendelet 58. § (1) bekezdés d) pontjában, 61. § (1) bekezdésében, valamint a 1303/2013/EU rendelet 127. cikk (1) bekezdésében foglaltak alapján a HUHR/1501/2.1.4/0001 azonosítószámú „De-contamination of war-affected territories (Demine HU-HR II)” című projekt mintavételes ellenőrzése keretében az alábbi megállapításokra került sor az ajánlatkérő, mint ellenőrzött projekt partner tekintetében.

15. A Jelentés szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 65. § (3) bekezdését, amikor ajánlattételi felhívásában előírta annak az igazolását, hogy ajánlattevő egyik pénzforgalmi számláján sem fordult elő az eljárást megindító felhívás megküldését megelőző 24 hónapban sorbaállítás. A bejelentő szerint az ajánlatkérő a fentiek alapján olyan alkalmassági követelményt írt elő, mely nem kapcsolódott szorosan a közbeszerzés tárgyához.

16. A hivatalbóli kezdeményező 2019. október 14-én kelt, T-02280/02/2019. számú levélben a közérdekű bejelentés érdemi vizsgálata érdekében tájékoztatáskéréssel fordult az ajánlatkérőhöz.

17. Az ajánlatkérő a vitatott - az ajánlattételi felhívás P3) pontja szerinti - alkalmassági követelmény kapcsán előadta, hogy a Kbt. 65. §-ában azzal összefüggésben sem tiltó, sem korlátozó előírás nincsen. Ajánlatkérő előadta továbbá, hogy a 2016. július 25-től hatályos 321/2015. Kormányrendelet 19. § (1) bekezdése kifejezetten rendelkezik arról, hogy az előírt kritérium jogszerűen alkalmazható, valamint az eljárás megindításakor hatályos pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Pft.) 60. § (1) bekezdése a sorbaállítás minimális időtartamára nem ad törvényi korlátozást. Ajánlatkérő előadta továbbá, hogy a tárgyi eljárás megindításának időszakában elfogadott, bevett gyakorlat volt a sorbaállítás alkalmazott előírása. Az ajánlatkérő álláspontja szerint csak később alakult ki olyan értelmezés és joggyakorlat (ld. egy évvel későbbi, hivatkozott D.359/16/2017. sz. határozat) és korábbiakban nem volt ismert olyan álláspont, miszerint a sorbaállítás ne lenne alkalmas arra, hogy kifejezze az alkalmassági feltételben célzott funkciót.

A hivatalbóli kezdeményezés

18. A hivatalbóli kezdeményező 2019. november 20-án benyújtotta hivatalbóli kezdeményezését.

19. A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy 2019. október 9. napján közérdekű bejelentés érkezett a Közbeszerzési Hatósághoz az ajánlatkérő „Minőség-ellenőrzési és minőségbiztosítási tevékenység ellátása az általános (nem technikai) UXO (elhagyott és fel nem robbant harcanyagok, a továbbiakban: UXO) felderítés, a technikai felderítés és mentesítés ideje alatt” elnevezésű, a Kbt. 113. § (1) bekezdése szerinti közbeszerzési eljárásával kapcsolatosan.

20. A jelentés szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 65. § (3) bekezdését, amikor ajánlattételi felhívásában előírta annak az igazolását, hogy ajánlattevő egyik pénzforgalmi számláján sem fordult elő az eljárást megindító felhívás megküldését megelőző 24 hónapban sorbaállítás. A bejelentő szerint az ajánlatkérő a fentiek alapján olyan alkalmassági követelményt írt elő, mely nem kapcsolódott szorosan a közbeszerzés tárgyához.

21. A Döntőbizottság D.359/16/2017. sz. határozata szerint a hivatkozott pénzforgalmi jogszabályi rendelkezésekből látható, hogy a pénzforgalmi számlán a sorbaállítás nem fejezi ki az ajánlatkérő által az alkalmassági feltételben célzott funkciót, a pénzforgalmi szolgáltató ugyanis - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, illetve ha a számlatulajdonossal másként nem állapodik meg - a fizetési számlán pénzügyi fedezet hiánya miatt nem teljesíthető fizetési megbízásokat visszautasítja, a visszautasítás folytán a fedezet hiánya miatt nem teljesíthető követelés tehát nem kerül sorbaállításra. A hivatkozott pénzforgalmi jogszabályi rendelkezések alapján a fizetési számlán a sorbaállításra a jogszabályokban meghatározott feltételek teljesülése esetén kerül sor, továbbá sorbaállítás esetében is legfeljebb harmincöt napra biztosított a számlatulajdonos számára a teljesítéshez szükséges fedezet biztosítása. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint aránytalan az alkalmassági feltételnek az ajánlati felhívás feladásának napját megelőző 24 hónapban előforduló valamennyi sorban álló tételre vonatkozó előírása.

22. Az ajánlatkérő a hivatalbóli kezdeményező megkeresésére adott válasza alapján megállapítható, hogy a vitatott alkalmassági követelményekre vonatkozóan az ajánlatkérő nem adott adatszolgáltatásban elfogadható magyarázatot. Az ajánlatkérő az általa előírt egyéb pénzügyi és műszaki alkalmassági követelmények előírását a szerződés tárgyával, teljesítésével összhangban indokolta. A sorbaállítás (ajánlattételi felhívás P3) pontja) kapcsán azonban az ajánlatkérő kizárólag arra hivatkozott, hogy a mérték tekintetében a Kbt., illetve egyéb jogszabály nem korlátozza kifejezetten az ajánlatkérőt, ugyanakkor konkrét előírása kapcsán azt nem indokolta, hogy az mennyiben felel meg a Kbt. 65. § (3) bekezdésének.

Az ajánlatkérő észrevétele

23. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárásban tett észrevételeiben a P3 pénzügyi feltétel magyarázatával kapcsolatban az alábbiakat adta elő:

P3) a pénzügyi intézménytől származó nyilatkozat(ok) szerint egyik pénzforgalmi számláján sem fordult elő az eljárást megindító felhívás megküldését megelőző 24 hónapban (amennyiben a számla megnyitásának időpontja ennél későbbre esik, akkor a megnyitás időpontja óta) sorban állás. (A „sorban állás” kifejezés alatt ajánlatkérő a 2009. évi LXXXV. törvény 2. § 25. pontjában meghatározott fogalmat érti.)

Az alkalmassági követelmény vonatkozásában közös ajánlattevők együttesen is megfelelhetnek. (Kbt. 65. § (6) bekezdés).

Az ajánlattevők legyenek figyelemmel a Kbt. 65. § (7)-(8), (11) bekezdéseiben foglaltakra is.

24. Indokolás:

Az eljárás megindítására 2016. november 15-én került sor, így a 2016. november 1-től hatályos, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) és kapcsolódó jogszabályai irányadóak a vizsgált közbeszerzési eljárásra. A Kbt. 65.§-ban a fenti alkalmassági kritériummal kapcsolatos sem tiltó, sem korlátozó előírás nincsen, a „sorban állás” vizsgálata jogszerűen történt.

A 2016. július 25-től hatályos 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról 19. § (1) bekezdése kifejezetten rendelkezik arról, hogy az előírt kritérium jogszerűen alkalmazható:

Az ajánlattevőnek, illetve a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmassága árubeszerzés, építési beruházás, valamint szolgáltatás megrendelése esetén igazolható

- a) pénzügyi intézménytől származó, legfeljebb az eljárást megindító felhívás feladásától - nem hirdetménnel induló eljárásokban megküldésétől - visszafelé számított kettő évre vonatkozó megfelelő nyilatkozattal; attól függően, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező mikor jött létre, illetve mikor kezdte meg tevékenységét, ha ezek az adatok rendelkezésre állnak

25. Az előírás tartalmi korlátozást nem jelöl meg, vagyis ajánlatkérő jogosult meghatározni, hogy milyen tartalommal kéri a pénzügyi intézmény nyilatkozatát. Itt is kétséget kizáróan megállapítható, hogy a 2 év (24 hónap) időtartam korlátozáson túl semmi egyéb korlát az előírás kapcsán nincsen. Az eljárásban ez betartásra került, a vizsgált időtartam 24 hónapban került megjelölésre.

26. A 2009. évi LXXXV. törvény 60. § (1) bekezdése a sorba állítás minimális időtartamára nem ad törvényi korlátozást, vagyis az ajánlatkérő jogszabálysértést nem követett el.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

27. A jogorvoslat alapjául szolgáló közbeszerzési eljárás 2016. november 15. napján indult, ezért a Döntőbizottság az ezen időpontban hatályos anyagi jogi rendelkezéseket vette figyelembe döntése meghozatalakor azzal, hogy a közigazgatási bürokráciacsökkentéssel és az egyes hatósági eljárások egyszerűsítésével összefüggő törvények módosításáról szóló 2017. évi CLXXXVI. törvény (a továbbiakban: Mód2. tv.) szerint a Kbt. módosításai, így a Kbt. XXI. fejezetében szereplő jogorvoslati eljárásra vonatkozó szabályai 2018. január 1. napján léptek hatályba, ezért a Döntőbizottságnak a 2018. január 1. napja után indult és a megismételt jogorvoslati eljárásokban az új eljárási szabályok szerint kell eljárnia.

28. A Kbt. 152. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a Közbeszerzési Hatóság elnöke kezdeményezi a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását, ha a feladatköre ellátása során e törvénybe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomására.

29. Tekintettel arra, hogy a feltételezett jogsértés a közérdekű bejelentéssel 2019. október 9-én jutott a hivatalbóli kezdeményező tudomására, a Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 152. § (2) bekezdése alapján nyitva álló határidőn belül, 2019. november 20. napján terjesztette elő kezdeményezését, ezért azt érdemben vizsgálta.

30. A Döntőbizottság figyelembe vette azt is, hogy a jogorvoslati eljárás 2018. január 1. napját követően indult és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 143. § (1) bekezdése szerint az Ákr. rendelkezéseit az Ákr. hatályba lépését követően indult eljárásokban alkalmazni kell.

31. A hivatalbóli kezdeményezés szerint a P3. pénzügyi és gazdasági alkalmassági feltétel a Kbt. 65. § (3) bekezdésébe ütközik.

32. Releváns jogszabályi rendelkezések:

33. A Kbt. 65. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

34. A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdése szerint az ajánlattevőnek, illetve a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmassága árubeszerzés, építési beruházás, valamint szolgáltatás megrendelése esetén igazolható

a) pénzügyi intézménytől származó, legfeljebb az eljárást megindító felhívás feladásától - nem hirdetményel induló eljárásokban megküldésétől - visszafelé számított kettő évre vonatkozó megfelelő nyilatkozattal; attól függően, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező mikor jött létre, illetve mikor kezdte meg tevékenységét, ha ezek az adatok rendelkezésre állnak;

35. A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Pft.) 2. § 25. pontja a *sorbaállítás* fogalmát a következők szerint határozza meg: a pénzforgalmi szolgáltató által vezetett fizetési számlára érkező fizetési megbízás fedezethiány miatt történő nem teljesítése (függőben tartása) és várakozási sorba helyezése a

jövőbeni teljesítés céljából, ide nem értve azt az esetet, amikor a fizető fél az ütemezett fizetések céljából, a beérkezett fizetési műveletek tervszerű teljesítése érdekében sorba helyezésről állapodik meg a pénzforgalmi szolgáltatóval.

36. A Pft. a XII. fejezetében a 60-62. §-okban rendelkezik a sorbaállításról.

37. A Pft. 60. § (1) bekezdése szerint a pénzügyi fedezet hiánya miatt részben vagy egészben nem teljesíthető hatósági átutalást és átutalási végzésen alapuló átutalást *a kedvezményezett azonnali visszaküldést kérő rendelkezése hiányában* a teljesítéshez szükséges fedezet biztosításáig - legfeljebb azonban harmincöt napig - a pénzforgalmi szolgáltató sorba állítja.

38. A pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet) 7. § (1) bekezdése szerint, ha a fizetési megbízás a jogszabályokban előírt követelményeknek nem felel meg, a pénzforgalmi szolgáltató - a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel - a fizetési megbízás teljesítését visszautasítja.

(2) E rendelet 2. mellékletében meghatározott, a fizetési megbízások kiállítására vonatkozó szabályoknak meg nem felelő adattartalommal kiállított fizetési megbízást a pénzforgalmi szolgáltató a fizetési megbízást benyújtó saját ügyfele számára teljesítheti, ha a fizetési megbízás kiállítására (adattartalmára) vonatkozó szabályoknak való megfelelést a pénzforgalmi szolgáltató a fizetési megbízás visszautasítása nélkül is biztosítani tudja.

(3) A pénzforgalmi szolgáltató - *jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, illetve ha a számlatulajdonossal másként nem állapodik meg* - a fizetési számlán pénzügyi fedezet hiánya miatt nem teljesíthető fizetési megbízásokat visszautasítja.

39. A 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet 8. § (1) bekezdése szerint *a fedezethiány miatt nem teljesíthető, törvény vagy a számlatulajdonossal történt megállapodás alapján vissza nem utasított* átutalási és beszedési megbízást a pénzforgalmi szolgáltató - törvény vagy e rendelet eltérő rendelkezése hiányában - legfeljebb harmincöt nap időtartamra sorba állítja. A sorba állítás időtartamának számítása a fizetési megbízás átvételét követő napon kezdődik.

40. A Kbt. 65. § (3) bekezdése az alkalmassági követelmények előírásának a korlátait határozza meg. Az alapelvek figyelembevételével mellett a közbeszerzés tárgyára korlátozott, arányos, a közbeszerzés becsült értékéhez igazodó, a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékét nem túllépő alkalmassági követelmények biztosítják az ajánlatkérő fontos igényét a közbeszerzése megvalósítására, továbbá a verseny érvényesülését is.

41. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés a) pontja szerint az ajánlattevőnek, illetve a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmassága árubeszerzés, építési beruházás, valamint szolgáltatás megrendelése esetén igazolható pénzügyi intézménytől származó, legfeljebb az eljárást megindító felhívás feladásától - nem hirdetménytel induló eljárásokban megküldésétől - visszafelé számított kettő évre vonatkozó megfelelő nyilatkozattal.

42. Annak a körülménynek a megítélése, hogy egy adott alkalmassági feltétel összeegyeztethető-e a Kbt. 65. § (3) bekezdésével, mindig az adott közbeszerzési eljárásra vonatkozó körülmények figyelembevételével lehetséges.

43. Az ajánlatkérő jelen közbeszerzési eljárásban sem adta annak indokát, hogy ezen alkalmassági feltétel előírását milyen konkrét indokok alapján határozta meg. A hivatalbóli kezdeményező is ezt kifogásolta a kezdeményezésében. Az ajánlatkérő arra hivatkozott

csupán, hogy a Kbt. sem tiltó, sem megengedő előírást nem tartalmaz -e vonatkozásban, tehát jogszerű volt az előírása.

A Döntőbizottság e körben rá kíván mutatni, hogy a Kbt. 65. § (3) bekezdése meghatározza az alkalmassági követelmények előírásainak a korlátját, amit ajánlatkérő nem vett figyelembe. Az ajánlatkérő hivatkozott továbbá arra, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárás kiírásakor teljesen elfogadott gyakorlat volt a sorbanállás előírása, a joggyakorlat később változott meg. A Döntőbizottság nem tudta elfogadni az ajánlatkérő ezen hivatkozását. Az elfogadott gyakorlat nem lehet alapos hivatkozás egy alkalmassági követelmény jogszerűségének a megítélése során, hiszen a Kbt. felsorolja azokat a szempontokat, amik figyelembe vételével megítélhető, hogy a Kbt.-vel összhangban került e meghatározásra a konkrét alkalmassági feltétel. Az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni. Az ajánlatkérő nem mutatta be a jogorvoslati eljárás során sem, hogy milyen körülmények indokolták a P.3. alkalmassági követelmény előírását, illetve hogyan áll összhangban a Kbt. 65. § (3) bekezdésében foglalt követelmények teljesülésével.

44. A Döntőbizottság ezt követően a vitatott alkalmassági követelményt vizsgálta meg. A fenti pénzforgalmi jogszabályi rendelkezésekből látható, hogy a pénzforgalmi számlán a sorbaállítás nem fejezi ki az ajánlatkérő által az alkalmassági feltételben célzott funkciót, a pénzforgalmi szolgáltató ugyanis - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, illetve ha a számlatulajdonossal másként nem állapodik meg - a fizetési számlán pénzügyi fedezet hiánya miatt nem teljesíthető fizetési megbízásokat visszautasítja, a visszautasítás folytán a fedezet hiánya miatt nem teljesíthető követelés tehát nem kerül sorbaállításra.

45. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Pft. a 60. § (1) bekezdésében a pénzügyi fedezet hiánya miatt nem teljesíthető hatósági átutalás és átutalási végzésen alapuló átutalás esetében a kedvezményezett azonnali visszaküldést kérő rendelkezése hiányában, míg a 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet 8. § (1) bekezdése a fedezethiány miatt nem teljesíthető, törvény vagy a számlatulajdonossal történt megállapodás alapján vissza nem utasított átutalási és beszedési megbízás vonatkozásában, a teljesítéshez szükséges fedezet biztosításáig, legfeljebb azonban harmincöt nap időtartamra határoz meg sorbaállítást.

46. A fenti pénzforgalmi jogszabályi rendelkezések alapján a fizetési számlán a sorbaállításra a jogszabályokban meghatározott feltételek teljesülése esetén kerül sor, továbbá sorbaállítás esetében is legfeljebb harmincöt napra biztosított a számlatulajdonos számára a teljesítéshez szükséges fedezet biztosítása.

47. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint a P3. alkalmassági feltételnek az ajánlati felhívás feladásának napját megelőző 24 hónapban előforduló valamennyi sorban álló tételre vonatkozó előírása nincs összhangban a Kbt. 65. § (3) bekezdésben foglaltakkal.

48. Mindezek alapján a kezdeményezés körében a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 65. § (3) bekezdését.

49. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét.

50. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy

személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

51. A Kbt. 165. § (11) bekezdése alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

52. A Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint, hogy indokolt -e a bírság kiszabása és a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét figyelembe vette. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy jogsértően határozta meg az alkalmassági követelményt és nem mutatta be, milyen szempontok, indokok alapján határozta azt meg, továbbá, hogy a jogsértés nem reparálható. A Döntőbizottság értékelte a közbeszerzés tárgyát és értékét (becsült értéke nettó 78.740 EUR - 24.162.944.-Ft.). A Döntőbizottság figyelemmel volt arra is, hogy az adott közbeszerzés vonatkozásában nem történt ismételt jogsértés, valamint arra, hogy a beszerzés uniós forrásból finanszírozott, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság mindezen tényezőket együttesen mérlegelve a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott mértékben állapította meg, amely nem haladja meg a közbeszerzés becsült értékének a 10%-át.

53. A kérelmezett javára értékelte, hogy a Kbt.-be ütköző magatartásnak a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre nem volt befolyása, illetve azt, hogy az adott közbeszerzés vonatkozásában a jogsértés ismételt tanúsítása nem állt fenn.

54. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (3) bekezdésén alapul.

55. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az Ákr. 125. § (1) bekezdésének a) pontja alapján rendelkezett a költségek viseléséről.

56. A határozat rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

57. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2019. december 12.

Dr. Peleskey Viktória sk
a tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Fáry Zoltán sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelével:

Liszi Barbara
közzszolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Dr. Kugler Tibor felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (kizárólag elektronikus úton)
2. Dr. Zoric Ildikó ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
3. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (helyben)